

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitalii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Boghean Vasile Xxxxx, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx,
xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 04.09.2017 – 10.11.2017;

2. instanța de apel: 18.12.2017 – 01.03.2018;

3. instanța de recurs: 07.05.2018 – 06.06.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul central, din 10 noiembrie 2017, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Boghean Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e), j) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani cu executarea în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă depusă de Calpac Aliona s-a admis parțial în partea prejudiciului moral.

S-a încasat de la inculpatul Boghean Vasile în folosul succesorului părții vătămate Caipac Aliona suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material s-a admis în principiu,

urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor respective să hotărască instanța civilă.

S-a respins ca neîntemeiată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată în folosul statului de la Boghean Vasile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Boghean Vasile la data de 18 iunie 2017, între orele 03.00-04.00, aflându-se la domiciliul său, amplasat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, fiind sub influența băuturilor alcoolice, în urma unui conflict apărut spontan cu minorul Xxxxx Xxxxx, născut la xxxxx, locuitor al s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, urmărind scopul omorului intenționat, știind cu certitudine că ultimul este minor, manifestând o deosebită cruzime, exprimată prin cauzarea cu bună știință a suferințelor deosebite victimei, i-a aplicat lui Xxxxx Xxxxx mai multe lovituri cu coada sapei și cu tăișul toporului în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză nr. 155 din 18 iulie 2017, leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora victima a decedat.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Boghean Vasile a comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. e), j) Cod penal, cu semnele de calificare: *omorul unei persoane, săvârșit cu bună știință asupra unui minor, cu deosebită cruzime.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri:

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Cahul, Inna Vîhodeț, care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Cahul din 10 noiembrie 2017, în partea ce ține de respingerea demersului procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie dispusă încasarea cheltuielilor judiciare în sumă totală de 18 952,95 lei de la inculpatul Boghean Vasile în beneficiul statului.

În argumentarea cererii de apel procurorul a invocat că, în ședința de judecată, acuzatorul de stat a solicitat încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat în beneficiul statului, în suma totală de 18 952.95 lei, în legătură cu efectuarea testării alcooscopice cu alcooltestul „Drager” din 18 iunie 2017 cheltuielile căruia constituie 23,24 lei, raportului de expertiză medico-legală nr. 155 din 18 iulie 2017 cheltuielile căruia constituie 2048 lei, raportului de expertiză medico-legală nr. 423 din 19 iunie 2017 cheltuielile căruia constituie 128 lei, raportului de expertiză medico-legală nr. 234 din 07 iulie 2017 cheltuielile căruia constituie 11 760 lei, raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-3589 din 07 iulie 2017 cheltuielile căruia constituie 1 680 lei, raportului de expertiză judiciară nr. 222 din 03 august 2017 cheltuielile căruia constituie 1078 lei, raportului de expertiză nr. 34/12/3-R-263 din 14 august 2017 cheltuielile căruia constituie 1680 lei, precum și deplasările efectuate în interesul rezolvării cauzei cheltuielile căruia constituie 497 lei și 19 bani, pentru hârtia și imprimantele ce compun dosarul penal cheltuielile căruia constituie 58 lei și 52 bani.

Concluzia instanței de fond prin care a motivat refuzul încasării cheltuielilor judiciare de la inculpat, statul având obligația de a demonstra vinovăția persoanei, nu este plauzibil, în situația în care, statul și-a onorat această obligație deoarece art. 229 Cod de procedură penală, indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare.

Astfel, instanța la refuzul de a fi încasate cheltuielile judiciare din contul inculpatului nu a stabilit că încasarea acestora poate influența substanțial asupra situației materiale a inculpatului Boghean Vasile.

3.2. Inculpatul Boghean Vasile, care a solicitat casarea sentinței de fond în latura stabilirii pedepsei penale cu aplicarea unei pedepse mai blânde și în latura civilă privind aplicarea prejudiciului moral în mărime de 189 52,95 lei, 10 00 lei, 50 000 lei și 100 000 lei.

În motivarea cererii de apel a indicat că, se căiește sincer de cele comise dar nu este de acord cu pedeapsa penală sub formă de 13 ani.

A notat că nu a fost luat în considerație adresările acestuia către polițistul de sector privind maltratarea acestuia de către decedat, care au fost de mai multe ori.

A explicat că nu are posibilitate să achite sumele de 189 52,95 lei, 10 00 lei, 50 000 lei și 100 000 lei.

3.3. La data de 27 decembrie 2017 inculpatul Boghean Vasile a declarat apel suplimentar, în argumentarea căruia a indicat că, Xxxxx Xxxxx de nenumărate ori l-a violat, anterior nu a relatat, deoarece s-a temut să comunice și îi era rușine.

A notat că victima Xxxxx Xxxxx intenționat i-a propus băuturi alcoolice, după ce l-a violat și l-a bătut, că rezultat, apelantul l-a omorât.

A explicat că dorește să-i fie aplicată o pedeapsă penală de 7 ani închisoare.

3.4. La data de 01 martie 2018 inculpatul Boghean Vasile a declarat apel suplimentar, în argumentarea căruia a mai indicat că, viața sa era în pericol și nu avea altă ieșire. În apelul dat sunt invocate aceleași argumente ca în cele precedente pe care instanța nu le v-a repeta.

Totodată a solicitat reducerea amenzii aplicate, precum și reducerea pedepsei penală cu doi ani.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 martie 2018 au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de către inculpatul Boghean Vasile și procurorul Procuraturii raionului Cahul, Inna Vîhodeț, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, încadrarea juridică a faptei comise și vinovăția inculpatului nu este contestată.

Potrivit apelului declarat de procuror, acesta este rezervat asupra neîncasării din contul inculpatului a plății cheltuielilor de judecată în mărime de 18 952,95 lei pentru

efectuarea raporturilor de expertiză, rezultatului alcooltestului, cât și cheltuielile suportate în legătură cu această cauză penală.

Argumentele procurorului că statul pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli, care urmează a fi recuperate din contul inculpatului, urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Un singur fapt că statul în persoana acuzatorului de stat a demonstrat vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii, prin acțiuni de procedură, inclusiv, raporturile judiciare, nu implică în mod automat încasarea acestei sume din contul inculpatului, decât în cazurile prevăzute de lege.

Cât privește apelurile invocate de inculpatul Boghean Vasile, instanța de apel le-a respins ca neîntemeiate, deoarece verificând aspectele de drept operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului Boghean Vasile, a considerat că pedeapsa stabilită ultimului sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani în penitenciar de tip închis, este una proporțională, echitabilă și nu este cazul reducerii.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele inculpatului precum că, după comiterea faptei inculpatul a sunat la salvare, și-a recunoscut vina integral, se căiește sincer de cele comise, fiind provocat de victimă, întrucât toate aceste circumstanțe au fost luate în calcul ce a și determinat stabilirea pedepsei penale sub formă de 13 ani, în limitele stabilite cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Sunt irelevante și temeiurile invocate de apelant precum că, necesită de ținut cont și de caracteristica decedatului, care chipurile l-a violat și de nenumărate ori l-a maltratat, nefiind luate în calcul adresările la inspectorul de sector pe faptul maltratării, cât și faptul că minorul l-ar fi îmbătat intenționat, întrucât nu pot servi temei de casare a sentinței, fiind o metodă de a se apăra. Mai mult ca atât, la materialele cauzei nu a fost anexată nici o plângere a lui Boghean Vasile pe faptul maltratării sale de către minorul Xxxxx Xxxxx, dar din contra, a fost înregistrată plângerea minorului Xxxxx Xxxxx precum că a fost lovit cu un cuțit de către Boghean Vasile, ultimul fiind atras la răspundere contravențională pe acest fapt.

Aceste circumstanțe au determinat instanța de apel de a considera, că pedeapsa stabilită de prima instanță, lui Boghean Vasile va asigura restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului în realizarea scopului legii penale stabilit la art. 61 Cod penal.

Instanța de apel a admis că, prin săvârșirea infracțiunii de către inculpatul Boghean Vasile ce a dus la decesul minorului Xxxxx Xxxx, i-au fost cauzate succesorului părții vătămate, Caipac Aliona, suferințe psihice și suma de 50 000 lei, acordată cu titlu de

prejudiciu moral, va fi în măsură să aducă o satisfacție echitabilă acestuia pentru suferințele psihice suportate ca urmare a comiterii infracțiunii în privința fratelui său care a decedat fiind minor.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care, indicând temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura refuzului încasării cheltuielilor judiciare în beneficiul statului de la inculpatul Boghean Vasile în sumă de 18 952, 95 lei pe pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea recursului invocă următoarele argumente:

- conform art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală plata expertizelor judiciare se face obligatoriu din contul bugetului de stat la momentul dispunerii și efectuării lor. Iar la moment se solicită restituirea acestor cheltuieli statului, cheltuieli care au fost suportate din cauza comiterii de către Boghean Vasile a infracțiunii incriminate.

Orice prejudiciu cauzat fie persoanei fizice/juridice sau Statului trebuie să fie reparat;

- la soluționarea chetunii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pune sarcina pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli în legătură cu comiterea infracțiunii. Și doar dacă condamnatul nu este în stare să le achite din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc, cheltuielile sunt trecute în contul statului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Potrivit textului recursului declarat de către procuror, acesta invocă de drept temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă, prin care cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor au fost trecute în contul statului și nu au fost încasate de la inculpat.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra căroră această instanță s-a expus întemeiat și pe care le susține și instanța de recurs.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită invocând prevederile art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea testării alcooscopice cu alcooltestul „Drager” din 18.06.2017, rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 155 din 18.07.2017, nr. 423 din 19.06.2017, nr. 234 din 07.07.2017, rapoartelor de expertiză nr. 34/12/1-R-3589 din 07.07.2017 și nr. 34/12/3-R-263 din 14.08.2017, raportului de expertiză judiciară nr. 222 din 03.08.2017, pentru deplasările efectuate în interesul rezolvării cauzei, pentru hârtia și imprimantele ce compun dosarul penal, în sumă totală de 18 952, 95 lei, motivând că legea prevede ca condamnatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 Cod de procedură penală prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în norma dată, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Reieșind din norma alin. (1) art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Totodată, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

În această ordine de idei, Colegiul evidențiază, că în cazurile când testarea alcooscopică și expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Prin urmare, se reține că testarea alcooscopică cu alcooltestul „Drager” din 18.06.2017, rapoartele de expertiză medico-legală nr. 155 din 18.07.2017, nr. 423 din 19.06.2017, nr. 234

din 07.07.2017, rapoartele de expertiză nr. 34/12/1-R-3589 din 07.07.2017 și nr. 34/12/3-R-263 din 14.08.2017, raportul de expertiză judiciară nr. 222 din 03.08.2017, au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În acest sens, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării testării alcooscopice și a rapoartelor de expertiză, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la trecerea în contul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea testării alcooscopice și a expertizelor în prezenta cauză.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în latura civilă.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 01 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Boghean Vasile Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **20 iunie 2018**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana